

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра геодезії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
землепорядкування, д.е.н., проф.
Свсюков Т.О.
_____ 2022р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри геодезії та картографії
Протокол № 9 від 26 квітня 2022 р.
Завідувач кафедри
 Ковальчук І.П.

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Геодезія та землеустрій»
Гарант ОП
Мартин А.Г.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ОПГ
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 193- «Геодезія та землеустрій»

освітня програма «Геодезія та землеустрій»

Факультет землепорядкування

Розробник: доцент, канд.екон.наук Малашевська О.А.

Київ - 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни **ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ОТГ**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	
Освітня програма	
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	вибіркова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проєкт (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки	1
Семестр	2
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	90 год.
Індивідуальні завдання	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	2 год.

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: формування знань та навичок управління земельними ресурсами ТГ для досягнення цілей сталого розвитку.

Завдання: формування знань про методи і підходи до удосконалення використання земельних ресурсів ТГ, формування навичок вирішення прикладних задач, пов'язаних з усуненням недоліків сільськогосподарського, лісгосподарського землекористування ТГ, створення математичних моделей перерозподілу земель, аналізу та оцінки ефективності проектних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- просторові аспекти формування та функціонування ТГ відповідно до цілей сталого розвитку;
- проблеми та завдання удосконалення використання земельних ресурсів ТГ;
- підходи до управління землями різних категорій, які належать до територіальної громади;

- методи вирішення прикладних задач, пов'язаних з усуненням недоліків сільськогосподарського, лісогосподарського землекористування ТГ;
- основні підходи до оцінки та прогнозування розвитку землекористування ТГ;
- зміст та призначення містобудівної документації та документації із землеустрою, яка розробляється для земель територіальної громади
- методику математичного моделювання перерозподілу земель з метою оптимізації землекористування ТГ;
- підходи до оцінки ефективності проектних рішень щодо оптимізації використання земельних ресурсів ТГ.

вміти:

- здійснювати оцінку та прогнозування розвитку землекористування ТГ;
- виявляти та обґрунтовувати недоліки землекористування ТГ;
- обґрунтовувати пропозиції щодо оптимізації використання земельних ресурсів ТГ;
- створювати математичні моделі перерозподілу земель з метою оптимізації використання земель;
- здійснювати аналіз ефективності проектних рішень щодо оптимізації використання земельних ресурсів ТГ;
- застосовувати знання, які отримав магістр за основною спеціальністю, у завданнях управління земельними ресурсами ТГ;

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі управління земельними ресурсами на рівні територіальної громади.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Здатність працювати в команді.

ЗК09. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства;

усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій.

Фахові (спеціальні) :

СК01. Здатність застосовувати фундаментальні знання для аналізу явищ природного і техногенного походження при виконанні професійних завдань у сфері управління земельними ресурсами територіальних громад.

СК02. Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній діяльності;

СК03. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування технічних рішень;

СК04. Знання спеціалізованого програмного забезпечення і ГІС систем та базові вміння програмувати для вирішення прикладних професійних задач;

СК05. Здатність застосовувати професійнопрофільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності, а також вибору технічних засобів для їх виконання;

СК06. Уміння досліджувати проблему та визначати обмеження, у тому числі зумовлені проблемами сталого розвитку та впливу на навколишнє середовище;

СК07. Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження;

СК08. Уміння аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення;

СК09. Використання відповідної термінології та форм вираження у професійній діяльності.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1. Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

РН2. Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

РН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми,

рішення, власний досвід та аргументацію.

РН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

РН5. Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань планування просторового розвитку територіальної громади.

РН6. Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при просторовому плануванні території територіальних громад.

РН7. Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою, містобудування.

РН8. Обирати і застосовувати інструменти, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень при плануванні території на місцевому рівні.

РН9. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати містобудівну та землевпорядну документацію місцевому рівні, яка стосується просторового розвитку територій територіальних громад.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми навчання (дисципліна за вибором студентів);

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	лаб	інд		с.р.	го	л	п	лаб
Змістовий модуль 1. Формування сталого землекористування територіальних громад												
Тема 1. Етапи формування землекористування територіальних громад	13	2	1			10						
Тема 2. Існуючий стан та проблеми використання земель ТГ	13	2	1			10						
Тема 3. Закордонний досвід просторового планування територіальних громад	13	1	2			10						
Тема 4. Планування розвитку землекористування ТГ	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 1	53	7	6			40						
Змістовий модуль 2. Методи моделі оптимізації землекористування територіальних громад												
Тема 5. Документація щодо просторового планування	13	1	2			10						
Тема 6. Підходи та методи перерозподілу земель ТГ	14	2	2			10						
Тема 7. Моделювання перерозподілу земель	20	2	3			15						
Тема 8. Оцінка ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ	20	3	2			15						
Разом за змістовим модулем 2	67	8	9			50						
Усього годин	120	15	15			90						

Програма навчальної дисципліни

Номер змістового модуля	Розділ дисципліни	Тема лекції	Тема практичного (лабораторного) заняття	Форма контролю знань
1	Формування сталого землекористування територіальних громад	Тема 1. Етапи формування землекористування територіальних громад	Оцінка стану земель ТГ	1. захист практичних робіт 2. Виконання контрольної роботи
		Тема 2. Існуючий стан та проблеми використання земель ОТГ.	Оцінка стану земель ТГ	
		Тема 3. Закордонний досвід просторового планування територіальних громад	Прогнозування розвитку землекористування ТГ	
		Тема 4. Планування розвитку землекористування ТГ	Проектування земельних ділянок при упорядкуванні земель ТГ	
2	Методи моделі оптимізації землекористування територіальних громад	Тема 5. Документація щодо просторового планування	Усунення просторових недоліків землекористування ТГ	1. захист практичних робіт 2. Виконання контрольної роботи
		Тема 6. Підходи та методи перерозподілу земель ТГ	Створення математичних моделей перерозподілу земель в межах ТГ	
		Тема 7. Моделювання перерозподілу земель	Створення математичних моделей перерозподілу земель суб'єктів господарювання	
		Тема 8. Оцінка ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ	Оцінка результатів перерозподілу земель	

4. Теми семінарських занять

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оцінка стану земель ТГ.	2
2	Прогнозування розвитку землекористування ТГ.	2
3	Проектування земельних ділянок при упорядкуванні земель ТГ.	2
4	Усунення просторових недоліків землекористування ТГ.	2
5	Створення математичних моделей перерозподілу земель межах ТГ.	2
6	Створення математичних моделей перерозподілу земель суб'єктів господарювання.	2
7	Оцінка результатів перерозподілу земель	3
	РАЗОМ	15

6. Теми лабораторних занять

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Привести у відповідність визначення:	
1. Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади	А) визначена генеральним планом населеного пункту частина території територіальної громади, щодо якої визначений певний набір дозволених (переважних (основних) та супутніх) видів цільового призначення земельних ділянок та відповідно до законодавства встановлені обмеження у використанні земель у сфері забудови.
2. Функціональна зона території	В) містобудівна документація на місцевому рівні та документація із землеустрою, що визначає планувальну організацію, основні принципи і напрями формування єдиної системи громадського обслуговування населення, дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, охорони земель тощо.
3. Містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки	С) документ, що містить комплекс планувальних та архітектурних вимог до проектування і будівництва щодо поверховості та щільності забудови земельної ділянки, відступів будинків і споруд від червоних ліній, меж земельної ділянки, її благоустрою та озеленення.
4. Концепція інтегрованого розвитку території територіальної громади	Д) документ стратегічного планування, який визначає довгострокові, міждисциплінарні, просторові та соціально-економічні пріоритети розвитку території

Приведіть у відповідність недоліки землекористування.		
А) Ерозійно небезпечне розміщення	1.	
В) Ламаність меж	2.	
С) Далекоземелля	3.	
Д) Черезсмужжя	4.	

Консолідація земель - це
1. економічно обґрунтований поділ земельних ділянок різних форм власності та цільового призначення.
2. комплекс заходів, що полягає в обґрунтованому об'єднанні землевласниками земельних ділянок, місце розташування, розміри та конфігурація яких забезпечують стає землекористування.
3. комплекс заходів, що полягає в розробленні та затвердженні комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад та генеральних планів населених пунктів.
4. система спостереження за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення та ліквідації наслідків негативних процесів.

Територіальні громади набувають землю у комунальну власність у разі:
a. прийняття спадщини або переходу в їхню власність земельних ділянок, визнаних судом відумерлою спадщиною.
b. якщо на земельних ділянках планується розташування будівель, споруд, інших об'єктів нерухомого майна державної власності.
c. розробки концепції інтегрованого розвитку території територіальної громади.
d. розробки землепорядної документації приватними землевласниками.

Територіальна громада –
a. учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність на певній території, реалізуючи господарську компетенцію мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна.
b. жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.
c. сукупність населених пунктів з переважно компактною забудовою, визначеною чисельністю населення.
d. Сукупність осіб, які належать до постійного населення якої-небудь держави, користуються її правами і виконують обов'язки, встановлені законами цієї держав.

З якого року в рамках реформи децентралізації почали формуватися об'єднані територіальні громади?

Відповідь _____

Чи добровільне об'єднання територіальних громад призводить до зміни статусу населених пунктів сільської чи міської місцевості (Так/Ні)?

Відповідь _____

На якому рівні здійснюється планування територій шляхом розроблення та затвердження комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад?

Відповідь _____

Список питань до підсумкового контролю

1.	Поняття та сутність територіальної громади
2.	Формування територіальних громад в Україні
3.	Поняття та сутність земельних ресурсів територіальної громади
4.	Сутність і завдання сталого розвитку території територіальної громади
5.	Підстави набуття земель у комунальну власність територіальними громадами
6.	Суб'єкти права комунальної власності
7.	Земельні ресурси територіальних громад в умовах земельної реформи
8.	Актуальні проблеми управління земельними ресурсами територіальних громад
9.	Проблеми використання сільськогосподарських земель територіальної громади

10.	Землі сільськогосподарського призначення територіальних громад як засіб виробництва
11.	Землі лісового фонду територіальних громад як засіб виробництва
12.	Земельні ресурси територіальних громад як територіальний базис
13.	Земельні ресурси територіальних громад як природний ресурс
14.	Законодавче забезпечення управління земельними ресурсами територіальних громад
15.	Завдання управління земельними ресурсами територіальних громад
16.	Принципи управління землями сільськогосподарського призначення територіальної громади
17.	Принципи управління землями житлової та громадської забудови територіальної громади
18.	Принципи управління землями водного фонду територіальної громади
19.	Принципи управління землями лісгосподарського призначення територіальної громади
20.	Принципи управління землями транспорту територіальної громади
21.	Інформаційне забезпечення даними про землі в межах територіальної громади
22.	Поняття та принципи просторового планування території територіальної громади
23.	Містобудівна документація та документація із землеустрою, яка розробляється для земель територіальної громади
24.	Поняття та зміст комплексного плану просторового розвитку територіальної громади
25.	Обґрунтування недоліків землекористування територіальних громад
26.	Методи і моделі оптимізації землекористування територіальної громади
27.	Принципи моделювання ефективного використання земель різних категорій
28.	Підходи до обґрунтування ефективності оптимізації використання земельних ресурсів територіальної громади
29.	Застосування знань зі спеціальності в питаннях управління земельними ресурсами територіальних громад
30.	Кадрове забезпечення територіальної громади в галузі управління земельними ресурсами

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються словесний, інформаційно-ілюстративний, наочний та практичний методи навчання із проведенням лекцій із застосуванням мультимедійних презентацій, впровадженням ситуаційних завдань, моделювання конкретних ситуацій, комплексних розрахункових завдань.

8. Форми контролю

Модульні контрольні роботи, залік.

Результати виконання практичних та самостійних робіт оцінюються відповідно до Положення про модульно-рейтингову систему навчання та контролю знань студентів в Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи К _{НР}	Рейтинг з додаткової роботи Я _{ДР}	Рейтинг штрафний Я _{ШТР}	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-10	0-10	0-30	0-100

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації щодо формування і реалізації стратегічних і програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади. Мінрегіон U-LEAD. 2018. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/305/med_rec.docx.
2. Методичні рекомендації щодо оприлюднення геопросторових даних та метаданих на національному геопорталі органами місцевого самоврядування /

АМУ Держгеокадастр. 2021. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/771/geodeziya.pdf>.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М., Колтун В. С., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, В. С. Колтун, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 129 с.
2. Паньків З.П. Земельні ресурси: Навчальний посібник. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 272 с.
3. Третяк А.М. Земельні ресурси України та їх використання / А.М.Третяк, Д.Ф.Бамбідра. – К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2003. 143 с
4. Управління земельними ресурсами [Текст] : навч. посіб. / [І. В. Кошкалда та ін. ; за ред. проф. І. В. Кошкалди] ; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. - Харків : Панов А. М. [вид.], 2018. - 367 с.
5. Довідник із землеустрою / за ред. Л.Я. Новаковського. – 4-те вид., перероб і доп. – К.: Аграр. Наука, 2015. – 492 с.
6. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб./ [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К.: – 2017. – 121 с.
7. Стратегічний план розвитку громади (на прикладі Бучанської міської ради) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/646/modul_5.pdf.
8. Практичний інструментарій управління землями об'єднаних територіальних громад. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://hromady.org/wp-content/uploads/2018/04/Praktychnyy_instrumentariy_upravlinnya_zemlyamy.pdf.
9. Передача земель сільськогосподарського призначення державної власності за межами населених пунктів у власність об'єднаних територіальних громад / Упорядники: Я. О. Рабошук, Є. В.Лалименко; За загальною редакцією Слобожана О. В. К., 2018. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/197/zemlya_01.pdf.
10. Закон України від 05.02.2015 року № 157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#n85>.
11. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 року № 858-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.
12. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" від 17.02.2011 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
13. Земельний кодекс України від 25.10.2001 року № 2768-III. [Електронний

- ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
14. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. Посібник. – Київ: ТОВ «ЦЗРУ», 2008. _ 578 с.
 15. Handbook On Planning, Monitoring And Evaluating For Development Results. UNDP 2009. Handbook Web site: <http://web.undp.org/evaluation/handbook/documents/english/pme-handbook.pdf>.
 16. Danielzyk R. Spatial Planning. Spatial Planning In book: Compendium of Urban and Regional Development / R. Danielzyk, A. Münter. // Academy for Territorial Development in the Leibniz Association, 2021. https://www.researchgate.net/publication/356604313_Spatial_Planning

Допоміжна :

17. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с.
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 р. № 632 «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-viznachennya-formatu-elektronnih-dokumentiv-kompleksnogo-planu-prostorovogo-rozvitku-teritoriyi-teritorialnoyi-gromadi-generalnogo-planu-naselenogo-i090621-632>
19. Третяк А.М. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002. – 342 с.
20. Закон України “Про державний земельний кадастр” від 07.07.2011 № 3613-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>.
21. Дорош Й.М., Дорош О.С. Теоретико-методологічні засади формування обмежень у використанні земель та обтяжень прав на земельні ділянки: [монографія] / Й.М. Дорош, О.С. Дорош. – Херсон: Грінь Д.С., 2016. – 656 с.
22. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 08.09.2005 року № 2850-IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
23. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 року № 1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text>
24. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17.06.2020 № 711-IX [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>

25. Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками, затвердженої наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 № 376, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 червня 2010 року за № 391/17686.
26. Місцевий економічний розвиток. Посібник для викладача / [Вакуленко В., Гринчук Н., Борщ Г., Васильєва Н., Рудницька Р., Проскурнін В., Оленківська Л.]; Канадський проєкт міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проєкт ПРОМІС). К.: - 2018. – 102 с.
27. Sinz M. New concepts for spatial development: An impulse for the modernisation of spatial planning? / M. Sinz, J. Aring// Raumforschung Und Raumordnung. - №64.- 2006. - 451-459.
28. Šolar H. Advantages and risks of spatial planning at regional level / H. Šolar // Dela, № 24. – 2005. – p. 77-87.

13. Інформаційні ресурси

1. Портал об'єднаних громад України <https://gromada.info/>
2. Портал «Децентралізація» <https://decentralization.gov.ua/>
- 3.Інтерактивна мапа адміністративно-територіальних одиниць України <https://atu.decentralization.gov.ua/>
- 4.Портал спроможності територіальних громад України https://tdukr.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=47f24b79311f44e2863eabe27ccbdc81&fbclid=IwAR3NdmVaXZD_ojyJnqt41UF01jJ5eOuNZLfJALashZLhf12mg8w5cdv0ohk

:

К.е.н., доцент

О.А. Малашевська